

ERMENİSTAN ESKİ CUMHURBAŞKANI ARMEN SARKİSYAN'IN 'TIME' DERGİSİNDE YAYINLANAN YAZISI

AVİM

İstifa etmesinin ardından hakkında yolsuzluk iddiaları çıkan[1] Ermenistanın eski Cumhurbaşkanı Armen Sarkisyanın adı son aylarda yazdığı makalelerle tekrar gündeme gelmektedir. Geçtiğimiz günlerde ünlü *Time* dergisinin internet sitesinde Sarkisyanın bir makalesi yayınlanmıştır. Karabağa Ermenistandan ulaşımı sağlayan Laçın koridorunda Azerbaycanlı çevrecilerin gerçekleştirdiği gösteriler üzerine insanlık krizi yaşandığı yorumunu yapan Sarkisyan Batının ilgisini beklediğini dile getirmektedir. Kendisinin halen hangi vatandaşlıkla, nerede yaşadığı belirsiz olan, ancak Ermenistandaki ve hatta Azerbaycandaki gelişmeleri yakından takip ettiği anlaşılan Sarkisyanın yazısı Batının ilgisini çekmek adına kullanılan klişeler ile doludur.

Sarkisyan söz konusu makalesine Hristiyan Ermenilerin ve Avrupaya Hristiyanlığı yayan Kiliselerinin tehlikede olduğu iddiasıyla başlamaktadır. Karabağda yaşayan 120.000 Ermeninin abluka altında olduğundan hayatlarının tehlikede olduğunu, gıdaya ve yakıtta ulaşamadıklarını ileri sürmektedir. Sarkisyanın iddiasına göre eskiden günde 400 ton ilaç ve gıda alan Hankendi, çevrecilerin yolu kapamaları nedeniyle birkaç araçlık destek alabilmektedir. Danışma kurulunda Ermeni lobileriyle yakınlığı bilinen Samantha Power ve Peter Balakianın olduğu *Genocide Watch*ın verilerini kaynak göstererek Karabağdaki Ermenilerin soykırım tehdidi altında olduklarını ileri süren Sarkisyan, Azerbaycanın sadece toprakla ilgilendiğini, orada yaşayan Ermenileri istemediğini ileri sürmektedir.

Armen Sarkisyanın söz konusu yazısında uluslararası camiadan yardım istemektedir. Burada uluslararası camiadan kastın Batılı Hristiyan ülkeler olduğu anlaşılmaktadır. Keza Sarkisyan, Hristiyan kimliği üzerinden ortak bir dil geliştirme zorunluluğu hissetmiştir. Yazısında "Noel günleri sürecinde Hristiyanlara karşı yapılanlar şeklinde bir propaganda yürütmektedir.

Öte yandan, geçtiğimiz günlerde Karabağın nüfusu ile ilgili yürütülen spekülasyonlara dair ilginç bir gelişme meydana gelmiştir. Karabağda 120.000 Ermeninin yaşadığı ve şu anda gıdaya erişmekte zorluk çektiklerinden bahseden Sarkisyanın iddialarının aksine Karabağda yaklaşık 40.000 kişinin yaşadığına dair bilgiler mevcuttur[2]. Demografik bilgilerle ilgili böyle yanlış yansıtımlar uluslararası toplumu yanıltma amacı taşımaktadır. Nitekim ilerleyen yıllarda 120.000 kişinin neden 40.000 kişiye düştüğü sorgulanır hale getirilebilecektir.

Sarkisyanın uluslararası kamuoyunun ilgisini ve desteğini kazanabilmek için öne sürdüğü bir diğer husus Sovyetler Birliği zamanında Karabağ nüfusu üzerinde yapılan demografik değişikliklerdir. Sarkisyan, Karabağın 1921 yılında Sovyetler Birliği lideri Josef Stalin tarafından Azerbaycana verildiğini ancak öncesinde bu bölgenin tarihi bir Ermeni toprağı olduğunu ileri sürmektedir. Oysa Karabağ bölgesinin Sovyet işgali ve bağımsızlık dönemi öncesinde Çarlık Rusya sınırları içerisinde olduğu, 1822 yılına kadar bölgeyi Azerbaycan Türkü Hanların yönettiği tarihi gerçeklerdir. Kaynaklarda, 1823 yılında Karabağda yaklaşık 75.000, 1917 yılına gelindiğinde 145.000'e yakın Türk nüfusu bulunduğu bahsedilmektedir. Sarkisyanın iddiasının aksine 1917 Ekim Devriminin ardından bölgeye Ermeni nüfusun yerleştirilerek demografik değişim politikası uygulandığı kaynaklarda yer almaktadır.[3]

Benzer şekilde Karabağa ulaşım konusunda da ciddi bir spekülasyon olduğu görülmektedir. Azerbaycanın resmî açıklamalarına göre Karabağa ulaşım ve gıda akışı Azerbaycanlılar tarafından engellenmemektedir. 12 Aralık 2022den bu yana 850 aracın bölgeye ulaştığı belirtilmektedir.[4]

Sarkisyan, Azerbaycanın sadece toprak kazanımıyla ilgilendiğini, üzerinde yaşayan Ermenilerin hayatlarıyla ilgilenmediğini, verdiği bilgilerin de soykırımsal niyete kanıt oluşturduğunu ileri sürmektedir. Elbette ki böyle bir durumda akıllara 1991-1992 yıllarında Hocalıda yaşananların ne olduğu sorusunu akıllara gelmektedir. Bilindiği üzere, Hocalı halkı Ermeni kuvvetleri tarafından yaklaşık 6 ay boyunca abluka altına alınmış, elektrik ve ısınma olanaklarından mahrum bırakılmış, en sonunda da Ermeni militanlarınca düzenlenen baskınla katledilmişlerdir.[5] Bugün ise Hankendinde böyle bir durumdan bahsetmek pek mümkün görünmemektedir.

Sarkisyan 30 Aralıkta *The Indian Expresse* de bir yazı yazmış, o yazısında da Karabağ ve 1915 olayları üzerine benzer iddialarını yinelemiştir. Sarkisyanın son aylardaki girişimlerinden siyaset arenasından gönülsüzce çekildiği ve bir şekilde Ermenistan siyasetine dönmek istediği anlaşılmaktadır. Başbakan Nikol Paşinyana karşı muhalefeti nedeniyle görevinden apar topar istifa eden ve resmi bir gezi için ayrıldığı Ermenistana geri dönmeyen Sarkisyanın oportünist bir yaklaşım içinde olduğu görülmektedir.

[1] Samson Martirosyan ve Edik Baghdasaryan, Suisse Secrets. Armen Sarkissian Didnt Declare Swiss Bank Money, *Hetq*, 20 Şubat 2022, <https://hetq.am/en/article/141303>

[2] Игорь Попов, Кремль готовит почву для повторения крымского сценария на территории Карабаха, *Telegraph*, 9 Ocak 2023, <https://telegraf.com.ua/mir/2023-01-09/5774851-kremi-gotovit-pochvu-dlya-povtoreniya-krymskogo-stsenariya-na-territorii-karabakha>.

[3] Mustafa Gökçe, Yukarı Karabağ Sorunu ve Türkiye-Ermenistan ilişkileri Üzerine Bir

Değerlendirme, *Turkish Studies* 6, sayı 1 (2011): 1139-1154.

[4] Blinken ile Aliyev arasında Laçın Koridoru görüşmesi, *CNN Türk*, 24 Ocak 2023, <https://www.cnnturk.com/dunya/blinken-ile-aliev-arasinda-lacin-koridoru-gorusmesi>.

[5] Bahadır Bumin Özarıslan, Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi Açısından Hocalı Katliamı, *Hacettepe HDF* 4, sayı 1 (2014): 187-214. Rachel Denber, Robert K. Goldman, Bloodshed in the Caucasus: Escalation of the Armed Conflict in Nagorno Karabakh, 23.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: AVİM, . 2024. "ERMENİSTAN ESKİ CUMHURBAŞKANI ARMEN SARKİSYAN'IN 'TİME' DERGİSİNDE YAYINLANAN YAZISI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2023 / 6. Şubat 01. Erişim Temmuz 17, 2024. <https://avim.org.tr/public/tr/Yorum/ERMENISTAN-ESKI-CUMHURBASKANI-ARMEN-SARKISYAN-IN-TIME-DERGISIDE-YAYINLANAN-YAZISI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2024 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır